

Kontrollutvalgets halvårsrapport til kommunestyret

01.01.2024 – 30.06.2024

Sandefjord kommune

V E T A K S

VESTFOLD, TELEMARKE OG AGDER
KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT IKS

Bakgrunn for rapporten

I henhold til kommunestyrets vedtak i sak 065/17 skal kontrollutvalget avgi en halvårig rapport om status i aktuelle saker:

«Kommunestyret ber Kontrollutvalget oversende statusrapporter 2 ganger pr. år om hvordan kommunestyrets vedtak i tilknytning til behandling av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Statusrapporten skal også omfatte oppfølging av andre saker som kontrollutvalget har behandlet og som utvalget mener det er riktig at kommunestyret gjøres kjent med.

Den ene av statusrapportene kan integreres i den ordinære, årlige rapporten fra kontrollutvalget til kommunestyret.»

Kontrollutvalgets ordinære årsmelding for 2023 ble behandlet i kontrollutvalgsmøtet 25.01.2024, sak 4/24, og godkjent av kommunestyret 21.03.2024, i sak 015/24.

Møtevirksomhet første halvår 2024

Kontrollutvalget har totalt avholdt fem møter og behandlet 28 saker første halvår. Alle møtene har blitt avholdt fysisk på rådhuset i Sandefjord. I forbindelse med kontrollutvalgsmøtet i juni ble det avholdt en sommeravslutning.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en av de lovpålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, oppnår fastsatte mål og om ressursene forvaltes effektivt.

Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2027 ble behandlet av kontrollutvalget i møtet 07.03.2024, sak 10/24. Kommunestyret behandlet planen og godkjente kontrollutvalgets forslag i sitt møte 21.03.2024, sak 016/24. Denne planen vil være utgangspunktet for bestillinger av forvaltningsrevisjoner i denne perioden.

Følgende prosjekter inngår i planen:

Forvaltningsrevisjon:

1. Prosjektstyring investeringsprosjekter
2. Psykisk helse barn og unge med særlig fokus på utenforskap
3. Tjenester til hjemmeboende/døgnbemannet omsorg
4. Personalforvaltning med fokus på planlagt og faktisk bemanning og sykefraværsoppfølging
5. Boligsosialt arbeid
6. Barnevern
7. Eiendomsforvaltning
8. Psykososialt miljø i barnehage
9. Internkontroll

Eierskapskontroll:

1. Konsernorganisering og styring, Greve Biogass (i kombinasjon med forvaltningsrevisjon i selskap)
2. Samfunnsansvar (i kombinasjon med forvaltningsrevisjon i selskap).

Status forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroll

Forvaltningsrevisjon: Psykisk helse barn og unge

Kontrollutvalget bestilte i møtet 02.05.2024, sak 23/24, en prosjektplan for forvaltningsrevisjon med tema «Psykisk helse barn og unge med særlig fokus på utenforskap». Kontrollutvalget diskuterte alternative vinklinger på prosjektet, og det ble enighet om å fokusere på fritidsaktiviteter.

Under arbeidet med å utarbeide prosjektplan i henhold til kontrollutvalgets bestilling ble revisjonen oppmerksom på planen «Helhetlig plan for fritidsaktiviteter for ungdom». Denne ble vedtatt i 2022, og omhandler i stor grad de tingene kontrollutvalget ønsket å undersøke i forvaltningsrevisjonsprosjektet. På bakgrunn av dette ble bestillingen derfor tatt opp igjen i kontrollutvalgsmøtet 13.06.2024, sak 25/24. Kontrollutvalget fattet da vedtak om at de ønsket et forvaltningsrevisjonsprosjekt som fokuserte på «*kommunens forebygging av og oppfølging av elever med skolefraværproblematikk, særlig i forbindelse med overganger mellom skoletrinn*».

Kontrollutvalget har bestilt en orientering vedrørende skolefravær og oppfølging av elever med hjemmeundervisning til møtet 29.08.2024 for å få mer informasjon om temaet før endelig bestilling av forvaltningsrevisjon. Prosjektplan skal etter planen legges frem i møtet 26.09.2024.

Status: I bestillingsprosess.

Forvaltningsrevisjon: Prosjektstyring investeringsprosjekter

Kontrollutvalget behandlet prosjektplan for forvaltningsrevisjon i møtet 11.04.2024, sak 16/24. Prosjektplanen ble godkjent med følgende problemstillinger:

1. Har kommunen tiltak og rutiner for planlegging og styring av bygg- og anleggsprosjekter?
Her er det aktuelt å se på:
 - Organisering
 - Prosjektplanlegging (behovsutredning og beslutningsgrunnlag)
 - Prosjektstyring i gjennomføringsfasen
 - Rapportering til politisk nivå
 - Evaluering og oppfølging
2. Hvordan etterlever kommunen sine tiltak og rutiner i et utvalg bygg- og anleggsprosjekt?
 - Her vil etterlevelsen av kommunens reglement i inntil tre prosjekter bli vurdert.

Prosjektet er planlagt levert til kontrollutvalget i november/desember 2024.

Status: I bestilling. Er forventet fremlagt for kontrollutvalget i november/desember 2024.

Forvaltningsrevisjon: «Velferd for barn og unge»

Prosjektplan for forvaltningsrevisjon med tema «Velferd for barn og unge» ble behandlet av kontrollutvalget i møtet 08.12.2022, sak 47/22. Endelig rapport ble lagt frem i møtet 30.11.2023, sak 46/23. Følgende problemstillinger ble undersøkt i rapporten:

1. Bruker kommunen kunnskap om barn og unges levekår i kommunen i arbeidet med å utarbeide tjenester/tiltak rettet mot barn i familier med levekårsutfordringer?
2. I hvilken grad har kommunen tiltak for å sikre
 - tverrfaglig samarbeid om velferd for barn og unge?
 - at tjenester/tiltak mot barn og unge i familier med levekårsutfordringer er koordinert?

Revisjonen anbefalte kommunen å:

- sikre at skoler og barnehager sin plikt til å gi opplysninger til sosialtjenesten blir ivaretatt.
- sikre bedre informasjon om tjenester/tiltak og mer systematisk evaluering av tiltak.
- forsterke arbeidet med barneperspektivet i NAV.
- sikre bedre samarbeid mellom NAV og tjeneste i KBU på system- og individnivå.
- sikre en tydelig ansvars- og oppgavefordeling mellom NAV og barneverntjenesten.
- sikre at barneverntjenestens rolle i «Tenk sammen» er avklart, og vurdere behov for ytterligere tiltak for å bedre samarbeidet med de andre tjenestene.

Rapporten ble behandlet av kommunestyret i sak 002/24 i møtet 08.02.2024. Kontrollutvalget innstilte til kommunestyret at kommunedirektøren skal rapportere på oppfølgingen av rapportens anbefalinger til kontrollutvalgsmøtet i november 2024, og dette ble vedtatt.

Status: Vil følges opp høsten 2024 i tråd med kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll: «Sandefjord kommunes oppfølging av selskaper»

Prosjektplan for eierskapskontroll med tema «Sandefjord kommunes oppfølging av selskaper» ble behandlet i møtet 02.03.2023, sak 9/23. Endelig rapport ble lagt frem i møtet 28.09.2023, sak 40/23. Følgende problemstillinger ble behandlet i rapporten:

1. Har kommunen en eierskapsmelding i samsvar med gjeldende krav?
2. Sikrer kommunen at styrevalg gjennomføres i samsvar med lovkrav, kommunens føringer og anbefalinger fra KS?

I problemstilling 2 ble følgende selskaper undersøkt:

- Vestfoldmuseene IKS
- Fønix AS
- Sirkulær Bestiller AS
- Vestfold Krematorium IKS
- Greve biogass AS

Revisjonen anbefalte Sandefjord kommune:

- å sikre at oversikten over virksomheter i eierskapsmeldingen er i samsvar med kravet i kommuneloven § 26-1, andre ledd bokstav b og c.

- å vurdere om ytterligere tiltak bør gjøres for å oppfylle informasjonsplikten om rettssubjekter som utfører virksomhet på vegne av kommunen, jf. kommuneloven § 4-1.
- å sikre at innstillinger til styrevalg blir behandlet av kommunen i samsvar med kommunens eierskapsmelding.
- Gjennom eierorganet i selskapet å:
 - sikre av kravet til kjønnsrepresentasjon er oppfylt i alle styrer.
 - arbeide for at valgkomiteens innstilling blir sendt ut med innkallingen til møte i eierorganet, og at innstillingen er skriftlig begrunnet.
 - arbeide for at selskapene bruker KS styrevervregister og sikrer at informasjon i systemet blir oppdatert.
 - arbeide for at selskapene sikrer nødvendige kompetansetiltak for styret.

Kommunestyret behandlet eierskapsrapporten i sak 110/23. Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt, og kommunedirektøren vil rapportere til kontrollutvalget på oppfølging av rapportens anbefalinger i løpet av høsten 2024.

Status: Vil følges opp høsten 2024 i tråd med kommunestyrets vedtak.

Forvaltningsrevisjon: «Vold og trusler mot ansatte»

Prosjektplan for forvaltningsrevisjon med tema «Vold og trusler mot ansatte» ble behandlet av kontrollutvalget i møtet 15.09.2022, sak 33/22. Endelig rapport ble fremlagt for kontrollutvalget i møtet 15.06.2023, sak 22/23. Følgende problemstillinger ble undersøkt i rapporten:

1. Har Sandefjord kommune overordnende rutiner og tiltak for å sikre at ansatte beskyttes mot vold og trusler og oppfølging av ansatte utsatt for dette?
2. Har HSO og KBU rutiner og tiltak for å sikre at ansatte beskyttes mot vold og trusler?
3. Har HSO og KBU rutiner og tiltak for å følge opp tilfeller av vold og trusler mot ansatte?
4. Har kommunen tiltak for å sikre at behandlingen av personopplysninger i forbindelse med forebygging og oppfølging av vold og trusler blir behandlet i samsvar med sentrale krav i personopplysningsloven?

Revisjonen anbefalte Sandefjord kommune å iverksette tiltak for å sikre at kommunen etterlever kravene i forskrift om utførelse av arbeid kapittel 23A, herunder å:

- revidere de overordnede rutineene som gjelder vold og trusler mot ansatte.
- sikre at det er rutiner for vold og trusler på alle nivåer i kommunen, hvor dette er relevant.
- sikre at det gjennomføres risikovurdering av fare for å bli utsatt for vold og trusler på alle nivåer i kommunen, hvor dette er relevant.
- sikre nødvendig opplæring og øvelse i forebygging og håndtering av vold- og trusselsituasjoner.
- tydeliggjøre når det skal skrives avvik på vold og trusler.
- sørge for at alle som har vært utsatt for vold eller trusler får nødvendig oppfølging.

Kontrollutvalget innstilte til kommunestyret at kommunedirektøren følger opp rapportens anbefalinger og gir tilbakemelding til kontrollutvalget i august 2024 om oppfølgingen. Kommunestyret behandlet rapporten i sak 088/23, og vedtok kontrollutvalgets innstilling enstemmig.

Status: Tilbakemelding fra administrasjonen er mottatt, og vil bli behandlet i kontrollutvalgsmøtet 29.08.2024 i tråd med kommunestyrets vedtak.

Øvrige saker

Påseansvar for forsvarlig regnskapsrevisjon og økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget får orienteringer fra regnskapsrevisor noen ganger i året. Kontrollutvalgets uttalelse til Sandefjord kommunes årsregnskap og årsberetning ble behandlet i sak 22/24.

Forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen 2023 ble lagt frem i sak 17/24. Revisor hadde valgt å undersøke i hvilken grad kommunen etterlever regelverket for finans- og gjeldsforvaltning. Det ble ikke funnet noen avvik i kontrollen og kontrollutvalget tok rapporten til orientering.

Orienteringer fra administrasjonen

Kontrollutvalget har fått orienteringer om følgende temaer første halvår 2024:

- Sandefjord havnevesen (sak 9/24)
- Energikostnader og arbeid med energieffektivisering (sak 14/24)
- Implementering av åpenhetsloven (sak 20/24)

I tillegg har administrasjonen gitt skriftlig tilbakemelding vedrørende følgende tema:

- Avvikling av kommunal drift av veilys i private veier (sak 2/24)

Andre saker

- Samspill mellom kontrollutvalg og kommunedirektør (sak 1/24)
- Samspill mellom kontrollutvalg og ordfører (sak 15/24)
- Rutine for behandling av henvendelser til kontrollutvalget (sak 11/24)

Neste rapportering av status vil inngå i kontrollutvalgets årsmelding for 2024 som vil legges frem for kommunestyret våren 2025.

Sandefjord, 29.08.2024

For kontrollutvalget i Sandefjord

Steinar Svimbil Mørken, leder

Anja Ottervang Homleid, utvalgssekretær